

SOCIETAS HERALDICA SCANDINAVICA

NYHEDSBREV NR. 24, OKTOBER 2012

ISSN: 1904-1233

REDAKTÖRENS SPALT

Kära läsare!

Välkommen till ett nytt, nummer av sällskapets nyhetsbrev.

Hösten är här, och med den ett par nyheter i sällskapets nyhetsbrev. Vi inleder vår nya serie av vapen förda av kända nordiska män och kvinnor, och börjar att hälsa nya medlemmar välkomna i nyhetsbrevet.

Claus K Berntsen

INNEHÅLL

S. 1: REDAKTÖRENS SPALT • INNEHÅLL

S. 2: LEDARE: HERALDIK OG ORDENER – EN VENLIG ADVARSEL *Peter Kurrild-Klitgaard*

S. 3: INSÄNDARE

S. 4: NYTT HERALDISKT SÄLLSKAP *Carl-Thomas von Christiersson*

S. 5: GRÄNSER I GENEALOGI OCH HERALDIK *Carl-Thomas von Christiersson*

S. 8: ANDERS FOGH RASMUSSEN (1953-) *Peter Kurrild-Klitgaard*

S. 12: EUROPEANA HERALDICA *Wilhelm Brummer*

S. 12: LUXEMBOURGSK HERALDIK *Carl-Thomas von Christiersson*

S. 13: HERALDISKA NOTISER

S. 14: HERALDISK KALENDER

S. 15: FÖRENINGSPERIODIK: SOCIETAS HERALDICA LUNDENSIS

S. 16: FÖRENINGSPERIODIK: DANSK HERALDISK SELSKAB

S. 17: SKANDINAVISK VAPENRULLA – GØR DIT VÅBEN KENDT

Heraldik og ordener – en venlig advarsel

Peter Kurrild-Klitgaard
Formand, Societas Heraldica Scandinavica

I kredse af heraldikere er der—ikke så overraskende—ofte mange mennesker, som også har en interesse for ridderordener og ordenshistorie. Der er et ganske naturligt overlap imellem de områder—både historisk og anvendelsesmæssigt, i fortid og nutid.

Heller ikke så overraskende er der også en del heraldikere, der er dekorerede med ordener eller medaljer *qua*, at de i deres professionelle virke har gjort sig fortjent af deres fædreland eller andre nationer. Fra tid til anden støder man imidlertid også på personer, der hævder at være dekorerede med ordener, men hvor der er tale om rent private foretagender ("*false orders*" eller "*self-styled orders*", som man siger på engelsk). Jeg tænker her på f.eks. den såkaldte "Sankt Lazarus Orden", "Tempelherreordenen", "Konstantin den Stores Orden", "Military Order of the Collar of Saint Agatha", samt ikke mindst de mange ikke-anerkendte "Johanniterordener" og "Malteserordener".

Det sker også i regi af Heraldisk Selskab, hvor der undertiden til konference-middage er medlemmer, der bærer en eller flere af disse dekorationer, ligesom der til *Skandinavisk VapenRulla* indkommer anmodninger fra personer, der ønsker at få våben registreret med insignier fra sådanne selvbestaltede "ordener".

Der kan derfor være god grund til at slå fast, at f.eks. de nordiske stater generelt kun anerkender to typer af ridderordener som sådan: (1) Ordener, der tildeles af eksisterende, gensidigt anerkendte stater; (2) en lille gruppe af uafhængige, "confraternal" ordener med en korporativ form, der enten er direkte, historisk ubrudte fortsættelser af de middelalderlige ridderordener (Den Suveræne Militære og Hospitalære Malteserorden; Den Tyske Orden), eller som står under direkte beskyttelse af statsoverhoveder i deres respektive "hjemlande" (Johanniterordenerne i Tyskland, Storbritannien, Sverige og Nederlandene; Den Hellige Gravs Orden). Bortset fra en håndfuld tilfælde i Italien (Parma, Toscana, De To Sicillier) gives der generelt heller ikke bæretilladelse til såkaldte "dynastiske" ordener (uddelt af tidligere regerende fyrstehuse), og flere lande (Frankrig, Tyskland, Italien) har endog lovgivning, der direkte gør det ulovligt og strafbart at bære ikke-anerkendte dekorationer.

Andre organisationer, der kalder sig "ordener", kan være nok så fortjente i humanitære sammenhænge og have nok så respektable medlemmer, men de er altså ikke ridderordener i nogen meningsfuld forstand.

Fra min side skal der derfor lyde en venlig og velment opfordring til, at medlemmer af Heraldisk Selskab afholder sig fra at blive medlemmer af denne slags pseudo-"ordener"—eller overvejer deres medlemskaber, hvis de allerede er. Hvis man gerne vil bidrage til humanitært arbejde, findes der så mange andre, mere veletablerede organisationer, man kan støtte. Hvis man gerne vil være i godt selskab, findes der et utal af foreninger, private loger og ordensselskaber m.v., man kan søge optagelse i. Ved at fremstille sig selv som "ridder" af en ikke-anerkendt ridderorden, især hvis en sådan bygger på en historisk fiktion, opnår man i virkeligheden kun at udstille sig selv som én, der ikke har lavet sit hjemmearbejde godt nok og risikerer mere at blive til grin end at opnå respekt og anerkendelse.

Insändare

Til Redaktøren.

Omkring sekelskiftet var jeg i Horsens, hvor der årligt afholdes en middelalderfestival. Jeg fik øje på en vinetiket i en vinhandel, og gik indenfor og spurgte til etiketten. JO, det var, fik jeg fortalt af den unge ekspedient, jo det var godt nok festivalens officielle logo.

Det tydede på, at man ikke havde nogen ide om hvad middelalder var.

Drfor begyndte jeg - med udgangspunkt i Horsens byvåben – at lave et nyt logo til festivalen. Det sendte jeg til festivalkomiteen, mene eg må have sendt det forkert. Jeg hørte aldrig noget fra dem.

Og selvom det ikke er særlig godt lavet, så er der nu mere god heraldik i min forslag.

Ole Bjerring

Nytt heraldiskt sällskap

Carl-Thomas von Christierson

Nu har Societas Heraldica Scandinavica fått en ny lokalavdelning då Societas Heraldica Gothoburgensis (Göteborgs Heraldiska Sällskap) officiellt grundades vid det konstituerande mötet lördagen den 15 september 2012. De föreslagna stadgarna godkändes och till första styrelse valdes som ordförande Jens Christian Berlin och till ledamöter Marko Arosilta, Stefan Bede, Simo Heinonen och Jesper Wasling. Den nya föreningen börjar genast sin verksamhet, främst genom att teckna nya medlemmar och planera verksamhet. Grundandet skedde i närvaro av bl.a. SHS styrelse som hade samlats för ett tvådagars ordinarie styrelsemöte i Göteborg. Vid detta möte godkände SHS styrelse den nya lokalavdelningen med akklamation och välgångsönskningar. Även redaktionen för Heraldiskt Nyhetbrev instämmer i dessa välgångsönskningar i vissheten om att Göteborgs Heraldiska Sällskap befinner sig i de bästa händerna.

Från vänster: Simo Heinonen, Stefan Bede, Jens Christian Berlin, Jesper Wasling, Marko Arosilta.

Gränser i genealogi och heraldik

30 Internationella kongressen för genealogisk och heraldisk vetenskap

Carl-Thomas von Christierson

Under dagarna 24 – 28 september i år avhölls den 30 internationella kongressen för genealogisk och heraldisk vetenskap i Maastricht, Holland. Konferensen arrangeras vart annat år av Bureau Permanent des congrès internationaux des sciences généalogique et héraldique där Académie Internationale de Généalogie och Académie Internationale d'Héraldique är representerade. Ansvariga för årets konferens var Nederländse Genealogische Vereniging och Centraal Bureau voor Genealogie med Jan T. Anema, tidigare president för Nederländse Genealogische Verenigings heraldiska avdelning, Rob J. F. van Drie från Centraal Bureau voor Genealogie och Roelof Vennik, president för Nederländse Genealogische Vereniging som exekutiv kommitté. Plats för konferensen var La Bonbonnière, Maastrichts gamla teater och Hollands kronprins, Prinsen av Oranje hedrade kongressen genom sin närvaro under öppningen.

Kongressdeltagarna bjöds välkomna av exekutivkommitténs medlemmar på tre språk och av Theo Bovens, Drottningens Kommissarie för Provinsen Limburg, som framhöll staden Maastrichts europeiska betydelse. Därefter höll Maastrichts honorära arkivarie, dr. Régis de la Haye introduktionsföredraget 'Pays sans frontières', Maastricht, Liège, Aachen. De tre städerna i dagens Holland, Belgien och Tyskland är belägna inom en ny tids artificiella gränser, men har genom historien legat bakom en mångfald statliga och språkliga gränser. Trots detta har de hela tiden behållit en gemensam kulturell enhet, och därmed även en genealogisk och heraldisk enhet. Städerna har varit "länder utan gränser". Eftersom statliga och språkliga gränser således inte existerade för områdets befolkning har de med lätthet alltid överskridits, och därmed har människorna i dessa tre gränslösa länder i egentlig mening alltid varit europeer. Senare på eftermiddagen var staden Maastricht, genom borgmästare Onno Hoes, värd vid en mottagning på Rådhuset.

Maastrichts rådhus där borgmästaren höll mottagning för kongressdeltagarna.

Årets prismotagare.

Onsdagen den 25 arrangerades för intresserade en exkursion till Aachen, Karl den stores residensstad, vars domkyrka och Liebfrauenkirche är upptagen på UNESCOs lista över europeiskt världsarv. I La Bonbonnière hade ordnats en bokdag där flera antikvariat ställde upp bord med genealogisk och heraldisk litteratur, medan Limburgs regionala arkiv hade arrangerat en genealogisk-heraldisk dag där lokala genealogiska och heraldiska föreningar presenterade sin verksamhet. I tillägg till programmet hade en heraldisk stadsvandring arrangerats, genom att en karta med anvisningar på heraldiska utsmyckningar på stadens byggnader tillhandahölls, så deltagarna på egen hand kunde göra denna vandring. Själva

kongressen avslutades fredag kväll med en festmiddag på Chateau Neercanne strax utanför Maastricht.

I Holland är heraldiken en integrerad del av genealogin på så sätt, att alla familjer sedan medeltiden har haft, och fortfarande har, rätt att anta ett vapen. Ingen lagstiftning har begränsat denna rätt vilket har inneburit att holländsk heraldik är synnerligen rikhaltig, något som flera föredrag också behandlade. Således är både Maastrichts domkyrka, St. Gervaas-basiliek, och i synnerhet St. Janskerk rik på borgerlig heraldik.

Kongressens tema, Gränser i genealogi och heraldik belystes genom ett femtital föredrag, de flesta på hög vetenskaplig nivå medan ett mindre antal får anses som mera populära eller speciella som t.ex. heraldik på samlarkort eller önskemål för genealogiska forskningsressurser på Internet år 2020. Alla föredrag var på 30 minuter med efterföljande 15 minuter till frågor och diskussioner, en disponering som visade sig mycket funktionsduglig. En antologi med samtliga föredrag i tryck utkommer i sinom tid.

Över 150 deltagare från 25 länder var närvarande, härbland både från Danmark, Finland, Norge och Sverige. Ronny Andersen, Kunglig dansk vapenmålare talade om Borderline Heraldry, the Lions of Schleswig and their Impact on Regional Identity. Arkivarien och danska riksarkivets heraldiska rådgivare Nils Bartholdy talade om Heraldik und Grenzmark. Wappen als Propaganda im dänisch-schwedischen Streit 1563-1570, medan Steen Clemmensens föredrag hade titeln The Proverbial Banner – An Axiom Revisited; a Reexamination of the Evidence of Early Heraldry pre 1200. Från Finland deltog fil. mag. Wilhelm Brummer och dr. Antti Matikkala, båda engagerade i Europeana Heraldica projektet på Finlands Riksarkiv. Wilhelm Brummer talade om Change in Frontiers, Change in Heraldic Practice – The Ennoblement in Finland Under the Swedish and Russian Rule 1420-1912, medan Antti Matikkalas föredrag hade titeln From Swedish to Russian Service: Orders, Decorations and Medals on the Seals of the Finnish Nobility in the Nineteenth Century. Ordföranden för Norsk Heraldisk Forening, Tom S. Vadholm, talade om Kings of Both Norway and Sweden - Political Facts and Problems Expressed in Their Coat-of-Arms, medan svenska statsheraldikern, dr. Henrik Klackenborg talade om Expanding Frontiers: Provincial Arms in the Kingdom of Sweden 1550-1700. För alla gällde att respektive föredrag ledsagades av ett förnämligt bildmaterial. Exempelvis visade Henrik Klackenborg samtliga svenska och finska landskapsvapen som de såg ut omkring år 1560.

En heraldiker på fältarbete.

Av övriga föredrag kan nämnas Elisabeth Roads som med överlägsen kännedom till sitt ämne talade om Frontiers in

Det oväntade vapenfyndet till vänster rubricerades efter en kort diskussion som "ur-Mannerheim".

Heraldry in Scotland, den skotska heraldikens utveckling genom tiderna, och James Dempster från Heraldry Society of Scotland som med humor och välplacerade poänger talade om Nova Scotia, New Scotland and New Caledonia; Some Heraldic & Genealogical Aspects of Scotland's 17th Century American 'Colonies'. Det kunde konstateras att de båda skotska föredragen var publikmagneter, inte bara på grund av den skotska heraldikens popularitet, men också genom föredragshållarnas förmåga att på ett både pedagogiskt och initierat fasthålla sin publiks koncentration och visa att heraldiken faktiskt har sina humoristiska sidor.

Under kongressen utdelades även pris åt olika personer som priskommittéerna ansåg värda särskild belöning. International Commission for Orders of Chivalry's pris delades ut till Societas Heraldica Scandinavica's ordförande, Peter Kurrild-Klitgaard för hans arbete Knights of Fantasy: Self-styled 'Orders' called 'of Saint John' or 'of Malta' in the Nordic countries. På mottagarens vägnar togs priset emot av Nils G. Bartholdy. Prize dr. Walburga von Habsburg-Douglas delades ut åt Steen Clemmensen för hans arbete Ordinary of Medieval Armorial. Priset ges åt en förtjänstfull skandinavisk heraldisk publikation. Den stora vännen av skandinavisk heraldik, Elizabeth A. Roads, Snawdoun Herald, Lyon Clerk and Keeper of the Records vid Court of the Lord Lyon i Edinburgh, belönades med Don Vicente De Cadenas Y Vicentes pris för en högt meriterad statlig heraldisk insats. Detta pris applåderades entusiastiskt då Elisabeth Roads står som arrangör av det heraldiska kollokviet augusti 2013 i Stirling.

Vid kongressens öppning överräckte presidenten för den förra kongressen i Stuttgart, Harald Heimbach från Pro Heraldica, 'Bâton du Congrès' til de holländska arrangörerna. Om två år repeteras samma procedyr i Oslo som 2014 blir värd för den 31. Internationella kongressen för genealogisk och heraldisk vetenskap.

Ett alliansvapen i Maastrichts St. Janskerk.

Blomman av nordisk heraldisk "ungdom" inför avslutningsbanketten.

Anders Fogh Rasmussen (1953-)

Dansk statsminister og NATO-generalsekretær

Peter Kurrild-Klitgaard

Da Danmarks mangeårige statsminister, Anders Fogh Rasmussen, den 5. april 2009 var i afskedsaudiens hos H.M. Danmarks Dronning for efterfølgende at kunne tiltræde som ny generalsekretær for NATO, blev han benådet med Storkorset af Dannebrogordenen. Ordenens statutter (1693) foreskriver, at (storkors-)ridderne er forpligtede til at indsende et våben med valgprog til ophængning i De Kongelige Ridderordeners Kapel på Frederiksborg Slot og indmaling i Ordenens våbenbøger.¹ Familien havde ikke i forvejen et våben, og dermed blev Fogh Rasmussen den tredje danske statsminister i nyere tid—efter Poul Hartling og Poul Schlüter—der fik behov for at anlægge sig et våben, og samtidigt blev han den seneste i en lang række Venstrepartiledere, der siden 1901 har været i samme situation.

Et udkast til våben lå færdigt allerede i sommeren efter udnævnelsen, og fredag den 20. november 2009 blev skjoldet ophængt ved en ceremoni. Våbenet, der blev komponeret i samarbejde med professor Peter Kurrild-Klitgaard og kongelig våbenmaler Ronny Andersen og malet af sidstnævnte, er blasoneret således:

Skjold: I blåt et sølv bøgetræ på en sølv høj ledsaget af to fem-oddede guld stjerner.

Hjelmtegn: En opstigende blå løve med guld bevæbning holdende en fire-oddet sølv stjerne.

Valgprog: FRIHED I FRED OG FÆLLESSKAB.

Den centrale figur i våbenet er bøgetræet og er valgt af flere årsager. Først og fremmest har et træ i hvert fald siden 16-1700-tallet været brugt som et symbol på en frihed, der vokser ud af folket og repræsenterer både rodfæstethed og fornyelse. Folkelige bevægelser i 1700-tallet plantede såkaldte ”frihedstræer”, bl.a. under de nordamerikanske kolonisters uafhængighedskrig imod briterne, ligesom forgængeren til ”Stars and Stripes” var et flag med et træ. Under de borgerlige revolutioner i Frankrig og Italien kom et træ derfor ligeledes til at symbolisere frihed,² og dermed et åbenlyst valg for en liberal politiker. Træet er her placeret på en høj, så det kan ses af alle—som et godt eksempel og et ideal at efterstræbe. Som et yderligere motiv kan nævnes, at en række, vistnok ubeslægtede jyske familier med navnet Fog/Fogh, har anvendt våbener, hvori indgår et træ som den centrale våbenfigur.³

De næste centrale figurer i skjoldet er stjernerne, og en fem-oddet stjerne er ligeledes et veletableret symbol for frihed. Denne symbolisme går bl.a. tilbage til USA’s antagelse af nationalflaget ”Stars and Stripes” i 1777. Derfra blev symbolet hurtigt udbredt til andre nye, liberal-demokratiske republikker, særligt i Sydamerika, og kom

derved til mere generelt at blive associeret med frihedsidealer.⁴ Måske med den symbolik som en medvirkende årsag kom stjernerne også ind i flaget for det oprindeligt vesteuropæiske samarbejde i Europa Rådet, hvor 12 guld fem-oddede stjerner på blå bund siden 1955 har været Europa Rådets flag, og siden tillige EF/EU's. Igen en markering af Fogh Rasmussens baggrund i liberal politik. Hjelmtegnets blå løve er naturligvis hentet fra det danske rigsvåben, mens den fire-oddede stjerne er en "heraldiseret" udgave af NATOs symbol: En sølv/blå Polar- eller kompasstjerne på blå baggrund.⁵ Det var en symbolsk henvisning til Anders Fogh Rasmussens danske EU-formandskab i forbindelse med den vigtige beslutning om EU-udvidelse i 2002 og som den første danske NATO-generalsekretær. Også i våbenets farvevalg er der klare referencer til Fogh Rasmussens karriere som politiker. Hovedfarven blå opfattes således generelt som frihedens farve og bruges af den årsag af mange liberale partier—herunder Venstre.⁶ Hertil kommer, at blå er hovedfarven for både EU og NATO, i det sidste tilfælde sammen med hvid/sølv, der her er våbenets anden hovedfarve. Valgsproget sammenfatter sprogligt våbenets symbolik ved både at afspejle Fogh Rasmussens grundlæggende politiske holdninger og hvervet som generalsekretær for NATO, som forsvarer friheden og søger at bevare freden i et fællesskab mellem flere lande. Det indeholder tillige et såkaldt initialrim i form af 3 x "F" som begyndelsesbogstav.

Litteratur

Achen, Sven Tito (1973). *Danske adelsvåbener: En heraldisk nøgle*, København: Politikens Forlag.

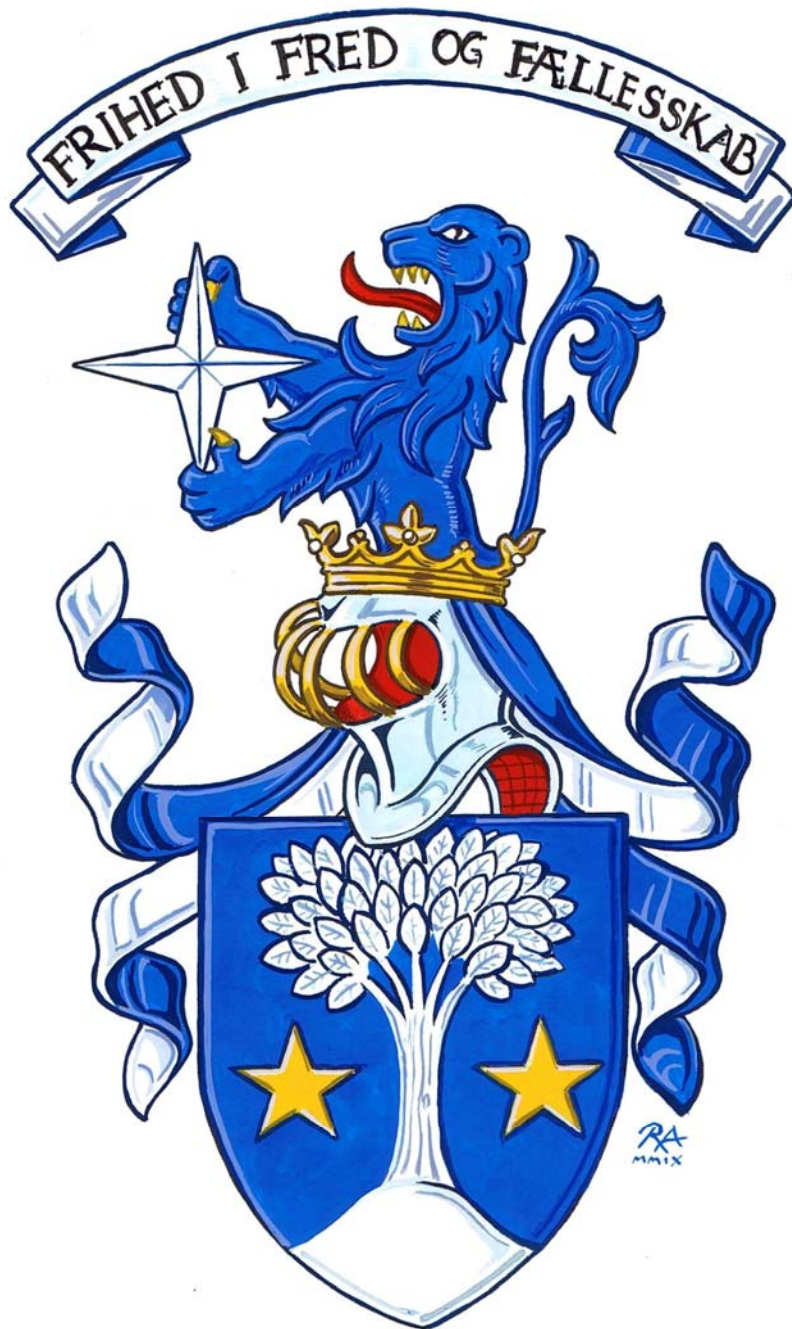
Achen, Sven Tito (1975). *Symboler omkring os*, København: G.E.C. Gad.

Kurrild-Klitgaard, Peter (2004). "Ridder Uffe hin ikke så spage", *Heraldisk Tidsskrift*, 9, 89, pp. 405-406.

Kurrild-Klitgaard, Peter (2011). "For "frihed i fred og fællesskab": Storkorsvåben for Anders Fogh Rasmussen", *Heraldisk Tidsskrift*, 11, 103, pp. 137-140.

Rasmussen, Anders Fogh (1993). *Fra socialstat til minimalstat: En liberal strategi*, København: Samleren.

Reitzel, Poul (1946). *Vaabenførende Slægter i Danmark*, Poul Reitzel (red.), bd. I-III, 1946-1959, København: Det Danske Selskab for Heraldik og Sfragistik.

Figur 1. Skitse til våben for NATO's generalsekretær, fhv. statsminister Anders Fogh Rasmussen (Ronny Andersen).

Noter

¹ En mere detaljeret præsentation af Anders Fogh Rasmussens våben findes i Kurrild-Klitgaard 2011.

² Jf. Achen 1975: 32f. Det kan som et kuriosum bemærkes, at Fogh Rasmussen tidligt anvendte et træ som symbol på frihed, jf. omslaget til den kendte bog *Fra Socialstat til Minimalstat* (Rasmussen 1993). En anden Venstre-høvding og statsminister, Erik Eriksen, anvendte også i sit storkorsvåben et træ i et blå felt; her var der dog tale om et guld egetræ og uden ledsagende figurer.

³ Se f.eks. Rigsarkivets Borgerlige Seglsamling (RABSS), Rigsarkivet; Borgerlig Herold, Rigsarkivet; jf. *Danmarks Adels Aarbog* 1921; Reitzel 1946-1959; Achen 1973. Det gælder bl.a. den århusianske Fogh-slægt, der kan føres tilbage til købmand og borgmester i Aarhus, Laurids [Lars] Fogh (+1646), og den slægt Fog, der kan føres tilbage til Niels Pedersen Fog (ca. 1570-1628), sognepræst i Storing-Stjær-Galten.

⁴ Jf. Achen 1975: 20-22.

⁵ Polar-/Nordstjernen valgtes som symbol for det nordatlantiske samarbejde mellem de vestlige liberale demokratier i NATO af den åbenlyse grund, at samarbejdet er nordatlantisk, og samtidigt som en stiliseret gengivelse af et kompas. NATO's første generalsekretær, Lord Ismay (1887-1965), udlagde ved antagelsen symbolikken således: "a four-pointed star representing the compass that keeps us on the right road, the path of peace, and a circle representing the unity that binds together the 14 countries of NATO." Tidligere udkast til et våben/flag for NATO havde alle indeholdt 14 fem-oddede stjerner. Polarstjernen gengives i heraldikken—som i et kompas—typisk som en fire-oddet stjerne.

⁶ Det er ikke utænkeligt, at denne association har været årsag til, at Venstre-lederne I.C. Christensen, Thomas Madsen-Mygdal og Uffe Ellemann-Jensen alle anvendte blå som hovedfarve i deres storkorsvåbener. I hvert fald i det sidste tilfælde vides det med sikkerhed at være årsagen, jf. Kurrild-Klitgaard 2004.

Europeana Heraldica

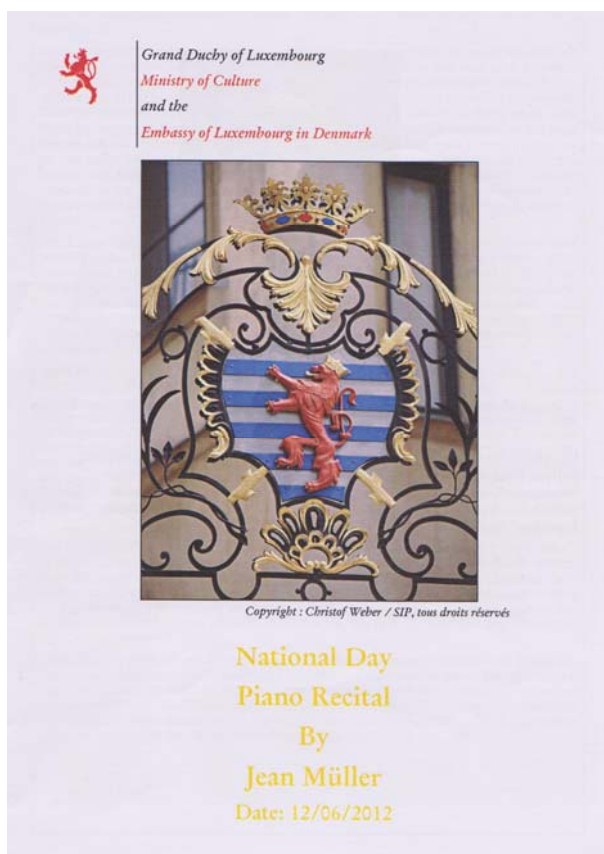
Wilhelm Brummer

På de Nordiska Arkivdagarna i Tavastehus i maj 2012 lanserade Arkivverket i Finland en uppdaterad version av den heraldiska databasen Europeana Heraldica. Databasen återfinns på internetadressen <http://extranet.narc.fi/heraldica/>. Riksarkivarie Jussi Nuorteva har initierat projektet, som i sin nuvarande form omfattar ca 2.200 vapen för kommuner i Finland, Sverige, Norge och Danmark, men även 1000 sigill, vilka finns i Riksarkivets samling. Urvalet av sökvillkor är synnerligen omfattande. Vapnen kan således sökas exempelvis på huvudkriterier såsom sköldens delning, häroldsbild, allmän bild, tinktur, land eller heraldisk konstnär. Samtidigt kan sökningen preciseras till exempelvis "delad, gråverkskura", varvid databasen visar att dessa två sökkriterier uppfylls av tre kommunvapen: Birkala i Finland samt Skaun och Søgne i Norge. Ett stort arbete har gjorts i att skapa den terminologiska kategoriseringen för mångfalden av de nordiska kommunvapnen. Sökningen kan göras på ett stort antal språk, och en del av det språkliga är fortfarande under arbete. Förhoppningsvis tar Europeana Heraldica sin berättigade plats som ett utomordentligt verktyg den heraldiska forskningen till fromma.

Luxembourgsk heraldik

Carl-Thomas von Christerson

I anledningen af Luxembourgs nationaldag den 12. juni 2012 afholdtes en koncert på Sølyst i Klampenborg nord for København. Meget passende var der på programmets forside anbragt denne effektfulde afbildning af Luxembourgs våben. Originalen kan ses på porten til det storhertugelige palads i Luxembourg by. På et skjold af skiftevis fem bjælker i sølv og blåt en oprejst kronet rød løve med dobbelthale, krone og bevæbning i guld. Greverne af Luxembourg har ført dette våben siden i 1200-tallet og det er videreført som Luxembourgs statsvåben. Den der har fremstillet porten har meget elegant formået at omgive våbenet med en ramme af elegante tynde buer af sort og forgyldt smedjern der smukt illuderer hjelmklædet. Den storhertugelige krone er fint afbalanceret i helheden. Et eksempel på meget vel gennemtænkt historik heraldik i en moderne sammenhæng.

Heraldiska notiser

Nordiska arkivdagar 2012: Riksarkiven och den offentliga heraldiken

Föredragen på de nordiska arkivdagarna finns nu tillgängliga på Internet.

<http://nordiskaarkivdagar2012.fi/index.php?page=parallellsessioner#session5>

Ronny Andersen intervjuad

<http://www.jbmosaik.dk/issue10/vaaben1.php>

Nya medlemmar 1 januari – 30 september 2012

Följande nya medlemmar hälsas välkomna.

Vladimir Iserell, Älvsjö, Sverige; **Per Magnus Banck**, Stockholm, Sverige; **Jan-Erik Tiri**, Piteå, Sverige; **Lars-Henrik Alexander Gahmberg**, Esbo, Finland; **Lars Dannvik**, Enköping, Sverige; **Jette Cederquist**, Allerød, Danmark; **Kjell Arne Göransson**, Malmö, Sverige; **Bengt Fagerström**, Hägersten, Sverige; **Nikolaj Bøgh**, Frederiksberg, Danmark; **Elsa Trolle Önerfors**, Lund, Sverige; **Kurt Ringstrand**, Tromsø, Norge; **Tor Michael Ingelsrudøyen**, Drevsjø, Norge; **Filip N. Guldenfinger**, Johanneshov, Sverige; **Bjarne Helstrup Warming**, Frederiksværk, Danmark; **Birgitte Brønnum Verwohlt**, København, Danmark

/Martin Sunnqvist, sekreterare

När härolder gifter sig...

Från Canadian Heraldry Authority meddelades den 2 oktober följande:

This past weekend, Manon Labelle, Miramichi Herald, and Forrest Pass, Saguenay Herald, were married in a ceremony here in Ottawa. The Chief Herald, the Deputy Chief Herald, and Assiniboine, Coppermine, and Fraser Heralds were among the many friends and family in attendance. We suspect that this was the first wedding between two heralds in the centuries-long history of our profession! Congratulations to the newlyweds!

Heraldisk kalender

Dato/Tidspunkt	Arrangør	Begivenhed	Sted	Tilmelding/nærmere oplysninger
7/9 2012 kl 11:30	SHL	Heraldisk lunch	Grand Hotel i Lund	SHL På Facebook
11/09 2012	NHF	Jan Eide: <i>Illustrert foredrag om "Militærheraldikkens gjenoppstandelse"</i> .	Oslo, Øvre Slottsgate 2 B	
9/9 2012	SHF	Styrelsemöte		
15/09 2012 kl. 11.15-14.00 (c:a)	GHF	Konstituerande möte. Där- efter visning av frimurarhuset i Göteborg	Göteborg, S. Hamngatan 31	Mer information
15-16/9 2012	SHS	Styrelsemöte	Göteborg	
20/9 2012 kl 18:00	SHL	Heraldisk middag	Grand Hotel i Lund	SHL På Facebook
5/10 2012 kl 11:30	SHL	Heraldisk lunch	Grand Hotel i Lund	SHL På Facebook
9/10 2012	NHF	Heraldisk verksted	Oslo, Øvre Slottsgate 2 B	
25/10 2012 kl 18:00	SHL	Lunds heraldiska seminarium Eftersits på Grand Hotel	Lund, plats meddelas senare 3	SHL På Facebook
28/10 2012 kl 14:00-16:00	DHS	Besøg på Sølyst	Emiliekildevej 2, 2930 Klam- penborg	
2/11 2012 kl 11:30	SHL	Heraldisk lunch	Grand Hotel i Lund	SHL På Facebook
13/11 2012	NHF	Tom S. Vadholm: <i>Illustrert foredrag om "Felles konger av Norge og Sverige – Politiske forhold og problemer uttrykt i deres våpenmerker"</i> .	Oslo, Øvre Slottsgate 2 B	
17/11 2012 kl 18:00	SHL	Högtidsdag, firandet av 5- årsjubileum	Grand Hotel i Lund	SHL På Facebook
29/11 2012 kl 18:00	SHL	Lunds heraldiska seminarium Eftersits på Grand Hotel	Lund, plats meddelas senare 4	SHL På Facebook
December 2012	SHL	Heraldiskt jultbord		Närmare oppgifter lämnas senare.
2/12 2012 fra 16:30	DHS	Heraldisk bogauktion	Kulturstation Vanløse Frode Jacobsens Plads 4, 1, 2720 Vanløse	
12/2 2013	NHF	Knut Johannessen: <i>Illustrert foredrag om "Løven alle ville ha – 1814 i heraldisk perspektiv"</i> .	Oslo, Øvre Slottsgate 2 B	
12/3 2013	NHF	Heraldisk verksted	Oslo, Øvre Slottsgate 2 B	
17/3 2012	SHF	Årsmöte	Stockholm, Ridarhuset	SHF på Facebook
Ca. April 2013	NHF	Stavanger-möte	Stavanger, Idun, Gamleveien 53	Nærmere opplysninger senere
Maj 2013	SHS/SHN	7. Nordiske Heraldiske Kon- ference	Trondhjem	
14/5 2013	NHF	Årsmöte	Oslo, Øvre Slottsgate 2 B	Nærmere opplysninger senere
11/6 2013	NHF	Ekskursjon		Nærmere opplysninger senere
2014	NHF	XXXIst International Con- gress of Genealogical and Heraldic Sciences	Oslo	Nærmere opplysninger senere

SOCIETAS HERALDICA LUNDENSIS

HÖSTPROGRAM

- 25 okt, kl 18:00 Lunds heraldiska seminarium III.
Heraldik på Finlands Riddarhus.
Inledning av Cand.mag. et art. Carl-Thomas von Christierson.
Plats: Grand Hotel i Lund.
- 2 nov, kl 11:30 Heraldisk lunch.
Plats: Grand Hotel i Lund.
- 17 nov, kl 17:00 Högtidsdag, 5-årsjubileum.
Klädsel: Högtidsdräkt m.o. eller mörk kostym.
Plats: Grand Hotel i Lund.
- 22 nov, kl 18:00 Lunds heraldiska seminarium IV.
Johanniter- och Malteserheraldik.
Inledning av professor, Ph.D. Peter Kurrild-Klitgaard, aih.
Plats: Grand Hotel i Lund.
- 14 dec, kl 18:00 Heraldiskt julbord.
Klädsel: Smoking (miniatyrer må bäras) eller mörk kostym.
Plats: Grand Hotel i Lund.

Anmälan till shl@heraldik.org eller +46 731 50 29 39.

Det går även att anmäla sig via Facebook: <http://www.facebook.com/SocietasHeraldicaLundensis>.

MINNESMEDALJ I SILVER

Societas Heraldica Lundensis beslöt vid sitt månatliga lunchmöte den 1 juni att instifta en minnesmedalj, att slås i silver, då sällskapet firar sitt 5-årsjubileum 2012. Medaljen är ritad av den heraldiske konstnären Davor Zovko, med textsättning av Claus K Berntsen. Medaljen kan köpas av alla, men bäras av de som har deltagit vid sällskapets aktiviteter under de första fem åren. Medaljen har präglats i storlek 8 (31 mm), med miniatyr på 16 mm, och bärs i ett band som är 10 gånger kluvet i rött och guld. En ritning av medaljen visas till vänster i naturlig storlek med sitt band i form av ett släpspänne.

Ett set med originalmedalj och miniatyr, monterade och klara att användas, kostar 375 kr (+10 kr i porto), och kan beställas genom insättning av 385 kr på BG 274-9133 (Pro Liturgia). Vänligen skicka ett mail till shl@heraldik.org när beställningen har lagts med information om leveransadress och om annan montering än rakt band önskas.

För mer information, vänligen kontakta sekreteraren på shl@heraldik.org eller +46 731 50 29 39.

DANSK HERALDISK SELSKAB

SOCIETAS HERALDICA DANICA
DANSK AFDELING AF SOCIETAS HERALDICA SCANDINAVICA

SØNDAG D. 28. OKTOBER KL. 14.00-16.00

BESØG PÅ SØLYST

Hjemsted for Det Kongelige Kjøbenhavnske Skydeselskab og Danske Broderskab,
Emiliekildevej 2, 2930 Klampenborg

Vi besøger Sølyst og får en rundvisning i den smukke, nyrenoverede bygning og beser det nyindrettede ”skivemuseum”, hvor der opbevares over 2000 skydeskiver. En del af skydeskiverne har heraldiske motiver, og alle er de interessante vidnesbyrd om den person, der som skydebroder har givet skiven. De kongelige skydeskiver er netop nyophængt, og vi får en introduktion til disse.

Mødested: Ved indgangen til Sølyst kl. 13.50.

Tilmelding senest d. 20. oktober

SØNDAG D. 2. DECEMBER FRA KL. 16.30

HERALDISK BOGAUKTION

i Kultursalen, Kulturstation Vanløse
Frode Jacobsens Plads 4, 1, 2720 Vanløse

Der vil være rig mulighed for at gøre et godt kup ved den heraldiske bog-auktion, hvor bl.a. Ernst Verwohlts bogsamling kommer under hammeren. Katalog over samlingerne udsendes med oktobernummeret af Heraldisk Tidsskrift, og der vil også være mulighed for at indgive skriftlige bud. Kulturstation Vanløse ligger lige ved Vanløse Station.

Tilmelding ikke nødvendig

Arrangører:

Professor, ph.d. Peter Kurrild-Klitgaard
Prokurist, ph.d. Niels Arne Dam
Kgl. våbenmaler, cand.mag. Ronny Andersen
Kontakt: dhs@heraldik.org

Skandinavisk Vapenrulla – gør dit våben kendt

Skandinavisk Vapenrulla, der næste år kan fejre 50-års jubilæum, er et forum for publicering af især nyantagne våbener for personer bosat i de nordiske lande eller med tilknytning til Norden, samt institutioner, myndigheder m.m. med hjemsted i Norden. Publicering af våbener i Skandinavisk Vapenrulla sker til lavest mulige omkostning for våbenantagerne. Et våben publiceres efter redaktionens nøje granskning, og hvis det lever op til principperne for god heraldisk formgivning. Udover at være et forum for publicering af våbener, bestræber Skandinavisk Vapenrulla sig også på at støtte den gode heraldiske kunst.

Pris for publicering af et våben er 1200 DKK/1250 NOK/1500 SEK/160 EUR. Dette inkluderer 5 eksemplarer af det nummer, hvori våbenet er publiceret.

Skandinavisk Vapenrulla er en respekteret publikation, der i snart 50 år har publiceret over 700 skandinaviske våbener. Vær med til at holde denne fine tradition i hævd ved at publicere dit eget våben og gøre det kendt for den nordiske heraldiske offentlighed

Abonnementspriser på Skandinavisk Vapenrulla, der udkommer én gang årligt, er:
DKK 100/SEK 120/NOK 100/EUR 15

Rabat ved abonnement på SVR kombineret med et medlemskab af SHS:
DKK 300/SEK 360/NOK 320/EUR 40

Næste nummer udkommer marts 2013.

Se mere om Skandinavisk Vapenrulla på http://heraldik.org/index.php?option=com_content&view=article&id=178&Itemid=158

og læs om publiceringsprincipperne, redaktionens sammensætning og download blanket til anmeldelse af dit våben.

BERNTSEN

SVR 715/2011

SKÖLD: Genom ett inböjt mantelsnitt delad i guld, vari två röda liljekors, och rött, vari ett avslitet björnhuvud av silver med blå beväring.

HJÄLMPRYDNAD: En uppstigande röd björn med beväring av guld i ramarna hållande ett liljekors av silver.

HJÄLMTÄCKE: Rött fodrat med silver.

VALSPRÅK: *Dominus Illuminatio Mea* (Herren är mitt ljus)

Vapnet antogs den 17 mars 2009 av teol.stud. Claus K. Berntsen, Lund, och har registrerats hos Svensk Vapenregister (sv-73)

Vapnet är genom sköldens huvudfigur och hjälmtecknet talande. Björnen antyder namnet Berntsen. Släkten inkom till Sverige från Danmark med vapenantagaren och dennes föräldrar 1989.

Uppgiftslämnare: Claus K. Berntsen, Lund, Sverige.

Eksempel på publicering af et nyt våben i Skandinavisk Vapenrulla.

SOCIETAS HERALDICA SCANDINAVICAS NYHEDSBREV

ISSN: 1904-1233

UDGIVER: SOCIETAS HERALDICA SCANDINAVICA

REDAKTØR: CLAUS K BERNTSEN, KLÖVERVÄGEN 3 B, LGH. 1301, SE-227 38 LUND, SVERIGE

E-MAIL: berntsen@heraldik.org

I REDAKTIONEN: CARL-THOMAS VON CHRISTIERSON,